

1. Посета пијаци није дозвољена особама са симптомима који указују на COVID-19 (повишена температура, кашаљ, краткоћа даха, отежано дисање, губитак чула укуса и мириса).

2. Испланирајте одлазак на пијацу једном недељно када ћете обавити велику набавку намирница. Препорука је да у набавку увек иде један члан породице (пожељно млађа особа без здравствених тегоба).

3. Одржавати удаљеност од других најмање 1,5 метар. Уколико није могуће одржавање удаљености, обавезно је

ношење заштитних маски тако да прекривају нос, уста и браду. Ношење маски се препоручује и када је могуће обезбедити ово растојање. Избегавајте поздрављање руковањем и љубљењем.

4. Одржавати хигијену руку. Дезинфекција руку средством на бази 70% алкохола потребна је пре и након обављања сваке куповине, после кијања, дувања носа или кашљања.

Организација рада пијаце у затвореном и на отвореном простору

1. У циљу смањења гужве на пијаци, препоручује се отварање једног улаза и једног излаза на пијаци (како би ток људи био усмерен у једном правцу), продужавање и реорганизација радног времена (посебни дани или радно време за старије особе или особе са озбиљним здравственим проблемима).

2. Распоред штандова на пијаци организовати тако да се обезбеди физичка удаљеност између штандова од најмање 1,5 метар или уколико то није могуће онда организовати коришћење сваког другог штанда. Препоручује се да ради један продавац по штанду и да се контакт између купца и продавца скрати на минималну меру.

3. У складу са могућностима, поставити преграде/заштиту између запослених и купаца, од плексигласа или другог материјала који се може прати и дезинфиковати средством на бази 70% алкохола.

4. На улазу у затворене малопродајне објекте на пијаци (нпр. млечна пијаца, месаре, рибарнице и сл.) у складу са могућностима треба обележити места за стајање купаца са циљем формирања реда којим се поштује физичка дистанца од најмање 1,5 метар.

5. Пре почетка рада пијаце опрати, очистити и дезинфиковати затворене и отворене делове пијаце и проветрити затворене просторије.
6. На улазу у затворене малопродајне објекте на пијаци поставити дезобаријере (отираче натопљене дезинфекционим средством на бази хлора у складу са упутством произвођача).
7. Препорука је постављање на видљивим местима хигијенских места за прање руку (на улазима/излазима, 5 метара од тоалета и на целој пијаци). Хигијенска места морају да имају: текућу воду, сапун, папирне убресе за сушење руку и канте за хигијенско одлагање отпада. Уколико то није изводљиво, могу се поставити бесконтактни дозери за дезинфекцију на бази 70% алкохола.
8. Пијачни простор прати и дезинфиковати свакодневно, а затворене малопродајне објекте на пијаци барем два пута дневно средством на бази хлора у складу са упутством произвођача. Површине и предмете који се често додирују (кваке, пултови, прекидачи за светло, славине, кључеви, телефони и сл.) прати и дезинфиковати детерцентима који се стандардно користе или средством на бази 70% алкохола. Повремено обавити и дезинфекцију приступних прилаза пијачном простору средством на бази хлора у складу са упутством произвођача. Штандове након одласка купаца обавезно дезинфиковати.
9. Затворене малопродајне објекте на пијачном простору редовно проветравати природним путем (отварањем прозора), када год је то могуће. Централизоване вентилационе системе или клима уређаје користити у таквом режиму рада да се ваздух измењује само свежим спољним ваздухом, без рецикулације ваздуха, уз појачан проток ваздуха.
10. Обезбедити обележена места за хигијенско одлагање употребљених маски, рукавица и др. отпада – тј. кесе у канти са педалом за ножно отварање.
11. Обезбедити потребну количину прописане личне заштитне опреме и дезинфекционих средстава за запослене и купце.
12. Неопходно је спроводити здравствено-промотивне активности у циљу едукације купаца и продаваца о значају и начину примене општих мера превенције.

Шалтерска продаја хране и пића (киосци и др.)

1. На видном месту поставити обавештење о мерама превенције (одржавање удаљености од најмање 1,5 метар, обавезно ношење маски приликом преузимања хране и пића, дезинфекција руку, уз препоруку кратког задржавања – до 15 минута).
2. На спољној страни пултова доступних купцима, поставити дозер пумпу или пумпицу са распршивачем са дезинфекционим средством на бази 70% алкохола.

3. Сви запослени током радног процеса морају носити личну заштитну опрему (маске, радне униформе и по потреби рукавице). Маску треба мењати на свака 2 до 3 сата, односно и пре ако је влажна.
4. Уколико је могуће раздвојити поступак наручивања и плаћања од поступка издавања производа – послове обављају две особе на различитим пултовима уз поштовање физичког дистанцирања од најмање 1,5 метар.
5. При поступку наплате услуга препоручује се бесконтактно плаћање картицама. Ако се услуга плаћа готовином, неопходна је дезинфекција руку на бази 70% алкохола након сваке наплате, а пре било које друге радње.
6. Обавезна је дезинфекција средством на бази 70% алкохола руку и пулта после сваког купца, као и након сваке појединачне радње (након сваке наплате, а пре издавања наруџбине у ситуацијама када то ради иста особа).
7. У складу са могућностима, поставити преграде/заштиту између запослених и корисника, од плексигласа или другог материјала који се може прати и дезинфиковати средством на бази 70% алкохола.
8. Јасно обележити путеве приступа и удаљавања од објекта, како би се избегло стварање гужви и постигло одржавање удаљености међу клијентима од најмање 1,5 метар док чекају на услугу наплате или преузимања хране и пића (нпр. видљиво означавање линијама на асфалту).

Напомена: Препоруке су подложне изменама у зависности од промене епидемиолошке ситуације.